

Nr 194.

Av herr Lorichs m. fl., *angående en enhetlig, utvidgad livsmedelslagstiftning.*

Vid 1916 års riksdag väcktes i andra kammaren av herr Magnusson i Kalmar, Persson i Västervik och Svensson i Sköneberg och i första kammaren av hr E. Wavrinsky motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om framläggande av förslag till livsmedelslag. Såväl första och andra kammarens tillfälliga utskott som socialstyrelsen och medicinalstyrelsen, vilkas yttranden inhämtats, instämde till fullo i kravet på en sådan lagstiftning. Att utskotten icke förordade en skrivelse i den berörda frågan, berodde endast på att densamma då redan blivit föremål för Kungl. Maj:ts handläggning. Den 5 maj samma år uppdrog Kungl. Maj:t åt en kommitté att avgiva förslag angående enhetlig, utvidgad livsmedelslagstiftning. I november 1921 avgav denna kommitté sitt betänkande med förslag till livsmedelslag m. m. De över förslaget inhämtade yttrandena hava ingivits, även lär en sammanfattning av infordrade yttranden över förslaget blivit verkställd. Härefter har emellertid intet försports i denna viktiga angelägenhet.

Det bör erinras om att ifrågavarande lagförslag utarbetats under medverkan av representanter för de tre skandinaviska länderna. Då nu 6 år förflutit, sedan detsamma framlades, torde det vara på tiden, att lagförslaget kommer till behandling inför riksdagen. Det är att förmoda, att våra grannländer Danmark och Norge, varest man på sin tid visade ett livligt intresse för denna fråga, vänta på att vårt land tager första steget till lösningen härav.

Av det på sin tid av kommittén framlagda betänkandet torde tillfyllest framgå bristerna i den nuvarande lagstiftningen på detta område i vårt land. Som ett synnerligen vägande moment har sålunda framhållits den brist på enhetlighet som i detta avseende gör sig gällande. De bestämmelser som på livsmedelslagstiftningens område finnas såsom gemensamma för hela riket hava sålunda visat sig främmande för vad man måste anse som en livsmedelslagstiftnings ledande grundtankar, medan de kommunala stadgandena, på vilket område den bristande enhetligheten särskilt framträder, lämna möjlighet till de mest skiftande tolkningar. Särskilt har kommittén betonat, att den allmänna strafflagens bestämmelser äro allt för knapphändiga för att utgöra en effektiv garanti mot även de vanligaste formerna för oredlighet inom livsmedelshandeln. Kommittén har i detta avseende lämnat åtskilliga exempel på hurusom betänkliga förfalskningar av livsmedel dragits

inför domstol, men på grund av de bristfälliga bestämmelserna i strafflagen ej kunnat beivras.

Belysande för de nuvarande förhållanden utgör i sin mån tillvaron av förordningen av år 1917 angående vilseledande varubeteckning i vissa fall vid handel med födoämnen. Denna förordning tillkom som ett provisorium under livsmedelslagstiftningskommitténs då pågående arbete för att motverka de värsta missförhållandena i väntan på livsmedelslagen. Här är sålunda en ren kristidsförordning fortfarande gällande och tillsvidare outhärlig.

Att luckor och brister i den nuvarande lagstiftningen med fördel kunna utnyttjas av mindre nogräknade affärsmän är uppenbart, och framträdde detta ohöjdt under kristiden.

Det torde här böra framhållas, att den svenska kemiska industriens sammanslutning, Sveriges kemiska industrikontor, som även omfattar vissa livsmedelsindustrier, vid flera tillfällen, senast år 1927, på grund av egen erfarenhet med styrka framhållit behovet av en modern livsmedelslag för vårt land. Enskilda tillverkare inom branschen hava även oförbehållsamt givit sin anslutning härtill.

De förhållanden, som på sin tid ledde till tillsättande av en kommitté för utarbetande av förslag till livsmedelslag, äro följaktligen fortfarande aktuella. Särskilt bör framhållas att vid den fortlöpande livsmedelskontroll, som fortgår i våra största städer, Stockholm och Göteborg, det visat sig, att förfalskade eller mindrevärdiga livsmedel i stor mängd förekomma i marknaden. Från fullt auktoritativt håll har även nyligen påpekats, att det exempelvis för våra sjukhus och regementen visat sig förenat med svårigheter att erhålla en god bärsaft, emedan den illojala konkurrensen på området sänkt hela safttillverkningens kvalitet.

På grund av vad här ovan framhållits få vi härmed hemställa,

att riksdagen ville besluta hemställa till Kungl. Maj:t, att det av 1916 års kommitté framlagda förslaget till enhetlig, utvidgad livsmedelslagstiftning måtte efter slutförd granskning snarast möjligt föreläggas riksdagen.

Stockholm den 19 januari 1928.

Th. af Ekenstam.

*John Jönsson,
Boa.*

*L. L. Lorichs.
Sven Persson.*